

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilman

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

30. De Arianis hæreticis, qui magnas & portentosas columnias
consinxerunt Athanasium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

AR.
n ex aduer
ne, meque
s lupini, &
s. Illi acce
nt in alterū
celsus. Illi
onem, cat
um. Arque
it spitem.
odium im
e talia pas
e ab oblet
ac profec
efforum,
per bapti
daues per
ne Anasta
unc even
em pingi
oni. Ioan
or predicta
yn, viri
cas passim
is elecentur,
e imaginis
na eorum,
oriam pet
itatet. Ad
uis subser
ue in pre
fens

LIBER VII.

784

sens ipsa imago affixa in ipso introitu quartas
protinus s̄apē dicti oratori. Hæc ibi Damascenus. Sunt & nostro prō dolor s̄eculo homi
nes nō minus quām iste Olympius in SS. Tri
nitatem blasphemari. Scribit enim Frideric. Sta
phylus (*in Apologia*) Lucam Sternberger in op
pido Moraviae Sternberg publicitus docuisse,
eos omnes, qui S. Trinitatis nomē confitētur
& colunt, tres Deos falsō comminisci, cūm sit
Trinitatis nomen superuacaneum & inane,
quod scripturis sacris Trinitatis nomen nul
quam expressum sit. Itaque voluit vt loco illi
us Ecclesiastice cationis, O veneranda Trini
tatis caneretur, o veneranda Dei bonitas: optat
etia, vt dæmones omnes Trinitatē abducāt &
abspōtent, nescire se, inquiens, vtrum mas sit,
in semina: persuasum autē se habere, Trinita
tillam quondam foeminam fuisse, quæ tres
maritos habuerit. Sunt & Scructiani, qui & S.
Trinitatem (*horresco referens*) vocant Trici
piē Cerberum. In Olympio illo videre est di
uina vindictæ seueritatem: in his quisquām
Olympianam blasphemiam spiratibus, admi
tabilem diuinæ patientiæ longanimitatem.
Ruffinus lib. 10. cap. 15. & sequent. historie Ecclesi
sticae. Quantas & quām portentosas calumnias A
rianī heretici confixerint in Athanasium.

CAP. XXX.

V Bi Constantius Orientis regnum solus
obtinuit, Constantino fratre non longe
K k 6 ab

782 COLLATION. SACRARI.
ab Aquileia apud Alsam flumium à militibus
interfecto, Constans viiusque germanus, Oc-
cidentem satis industrie gubernabat. Nam
Constantius natura & animo regio, dum pri-
mis illis regni sui fautoribus satis indulget,
per eunuchos arte in perfidia decipitur per-
uersis sacerdotibus: & intento satis studio, pra-
uis eorum contentionibus obsecundat, sedili-
li verentes, ne forte adeundi regis copia quan-
doque fieret Athanasio, & per eum de ventre
fidei, quam peruerterebat, secundum scru-
pas edoceretur, omnimodis insimulare cum
apud principem, & velut omnium scelera
ac flagitorum adgrediuntur exponere: si que-
quo humani corporis brachium loculo dela-
tum, Imperatori ostendit: quod ab Athanasio
excisum magicæ artis gratia de Arsenio cuius-
dam corpore confirmabant. Sed & alia quam
plurima criminosa simul & flagitiosa con-
ponunt.

Quibus ex causis Imperator iubet conve-
cato Concilio Athanasium condemnari. Idq[ue]
apud Tyrum (missio è latere suo uno ex Co-
mitibus, admittente quoque Archelao tunc co-
mite Orientis, necnon & co, qui Phoenicem
provinciam gubernabat) congregari iuber. Eò
brachio circumferretur, inuidia & horror nō
solum religiosas, sed & viles animas peruidit.

Hic Arsenius, cuius brachium dicebatur
excisum,

excusum, lector aliquando Athanasij fuerat, & cōculpam correptionem veritus, frequentia siē subtraxerat. Cuius latebras opportunas siād huiuscemodi commentum flagitosi homines rati, initio compositi criminis occultatum eum apud quēdam, quem fidissimum scēmibus suis crediderant, retinebant. Peruenit tamen ad hunc in latebris positum, quid suo nomine criminis intentaretur Athanasio. Et fuit eum ipsa humanitatis contemplatio, siue diuina per pulit prouidentia, clam per noctis lenitatem euadens claustris, enauigauit Tyrium. Hyndie quām causæ dicendē adesset vltimus dies, Athanasio sese Arsenius obtulit, vtque se unum gestarum res haberet, edocuit. Ille domi sī hominem, nec innotescere cuiquā de eius presentia iubet. Interēa Concilium cogitur, in quod aliquanti concinnati calumniæ consciij, omnes penè infenso animo aduersum Athanasiū præiudicatoꝝ conueniunt. Per idem tempus Paphnutius Confessor (de quo supra membrauimus) aderat, Athanasij innocentia conscius. Is cū vidisset Maximū Hierosolymitorum Episcopum, qui vñā secum effosso oculo, & poplite sacciso, Confessor exstiterat, etenim pro nimia simplicitate nihil de sacerdotum scelere suspicantem, consedisse cū cætit, quos factionis macula sociauerat, mediū confessum non veritus: Te, inquit, Maximē, cū quo mihi vnum atq; idem confessionis insi-

Kk 7

gne

784 COLLATION. SACRAR.
gne est, cum quo mihi pariter mortale lumen
effossum , clariorem diuini luminis concilia-
uit adspectum: Te, inquit, non patiar sed tecum
concilio malignantium, & cum iniqua gen-
tibus introire. Iniecta quod manu eleuans eum de
medio eorum, ac de singulis instruens, perpetua
dehinc Athanasio communione sociari. Sed
interim causa dicitur. Prima introducitur ac-
cusatio mulieris cuiusdam, qua se dicebat aliquā
do hospitio Athanasium suscepisse, & eo
noctu nihil suspicantem, vim corruptissimam
se percessam. Introduci ad hanc iubetur Atha-
nasius, ingreditur cum Timotheo presbitero
suo, eumque monet, ut posteaquam mulier di-
cendi finem fecisset, se tacente ad ea quia dixe-
rat, responderet. Cumque mulier illa, que cō-
sta fuerat, perorasset, Timotheus conuersus ad
eam: Verè, inquit, mulier ego mansi apud te a-
liquando, aut vim tibi, ut afferis, feci? Tunc il-
la (ut mulierum se talium procacitas habet) ob-
iurgans Timotheum: Tu, tu, inquit, mihi vim
fecisti, tu in illo loco cōmaculasti castitatem
meam. Simul & cōuersa ad iudices, obtehan-
dē Dei cōcepit, vera se dicere. Tū omnes ridu-
losus pudor habere cōcepit, quod tā facile tac-
ere, factio cōpositi criminis patuisse. Necca-
men permitti sunt iudices habere de muliere
quæstionem, vnde hæc, vel per quos, aut quo-
modo fuisset aptata calumnia, quoniam iudi-
candi libertas penes accusatores erat. Hinc
transitum ad aliud crimen.

RAR.
ortale lumen
nis concilia-
tior sedet in
niqua geren-
tians eum di-
uēs, perpetua
soriant. Sed
roducuntur ac-
ciceratiquā
sle, & ab co-
rruptionis ef-
ficietur Atha-
nasi presbitero-
m mulier di-
ca quæ dixe-
la, que edo-
conuersus ad
sili apud te &
eci? Tunc il-
as habet ob-
iit, mihi vien-
ti castitatem
, obiectam fi-
nnes indicu-
facile tacē-
issen. Nec ta-
de muliere-
os, a quo-
oniam judi-
rat. Hinc
Pro-

LIBER. VII.

785

Proferatur facinus saeculis inauditū (Secunda
ulamnia.) Hoc est ; inquit, ubi nemo possit
verborum præstigiis decipi , res oculis agitur,
verbis cessantibus. Brachium hoc te, aiunt, A-
thanasi accusat excisum : Hæc est Arsenij de-
mora, quam tu quomodo, vel ad quos usus ex-
sideris, indicato. Tum ille: Quis enim, inquit,
vestrum Arsenium nouerat, ut hanc ipsius de-
meram cognoscatis? Exsurrexerunt aliquanti,
qui se dicerent optimè scisse Arsenium, in qui-
bus nonnulli erant absque conscientia factio-
nis. Orat dehinc à iudicibus Athanasius, ut
hominem suum, quem in negotium deposce-
ret, iubearint introduci. Cumque introductus
esset Arsenius, eleuato eius vultu, Athanasius
concilio & iudicibus ait : Hic est Arsenius. Et
deuans eius nihilominus dexteram : Hæc est,
inquit, etiam dextera eius, hæc est sinistra, Hæc
autem, quam isti offerunt, manus unde sit,
vos requirite. Tunc velut nox quædam & te-
nebra accusatorum oculis infusa , quid age-
rent, quò se verterent, nesciebant. Ipsum ete-
num esse Arsenium, testes, qui paulò ante scire
se dixerant, confirmabant. Verum quia non
iudicandi, sed opprimendi hominis causa cō-
silium gerebatur, fragor omnium repente at-
tolitur , magum esse Athanasiū, & decipe-
re intuentium oculos cōclamatur, nec debere
vlo modo vltra talē hominem viuere : facto-
que impetu, suis cū diserpere manibus parat.

Sed

786 COLLATION. SACRAR.

Sed Archelaus, qui cum cæteris ex præcepto Imperatoris concilio præsidebat crepus eum de discerpentium manibus per occultos exitus eduxit, ac fugæ (qua solum posset) salutem monuit commendare. Concilium tamen rursum conueniens, tanquam si nihil omnino deprehensum fuisset, ut confessum de intentis criminibus Athanasium condemnat. Regula in hunc modum facta per orbem terrarum interres, ad sceleris sui consensem Imperatore cōgente cæteros episcopos perpulerunt.

Hinc iam toto orbe profugus agitur Athanasius, nec ullus ei tutus ad latendum suppetat locus, Tribuni, Præpositi, Comites, exercitus quoque ad inuestigandum eum mouetur edictis in imperialibus. Præmia de latibus proponuntur, si quis viuum maximè, si id minus, caput certè Athanasij detulisset. Ita totis regni viribus frustra aduersum eum, cui Deus aderat, certabatur: Interea sex continuos annos ita latuisse fertur in lacu cisternam non habent aquam, ut Solem nunquam videret. Sed cum per ancillam, quæ sola conscientia dominorum officiis, qui ei latebras præbuerant, videbatur, indicatus fuisset, tanquam Dei spiritu admonitus ipsa nocte, qua ad eum comprehendendum iudicibus veniebatur, post annos sex migravit ad alium locum. Ita illi, qui veneant frustrati, dominisque in fugam versis, de ancilla ut falsa indice poenas sumunt.

Raff.